

Tool 1. Voicing

Self-Efficacy (Bandura, 1979) gaat over het stimuleren van hoge verwachtingen van zichzelf vanuit een intrinsiek geloof in eigen capaciteiten. Hierbij kan 'Voicing' een bruikbare tool zijn.

Voicing gaat over het bevorderen van de innerlijke zelfspraak: leerlingen een stem geven bij het leren, waarbij de leraar innerlijke spraak (inner speech) stimuleert, om de eigen innerlijke 'leerkracht' te leren inzetten en benutten (Den Otter, 2015).

Voicing (Otter, 2015) betekent letterlijk vertaald 'uiten en verwoorden'. Door leerlingen te leren om van binnen uit en naar buiten hun leren te verwoorden, krijgen ze meer bewustzijn op hun eigen leer- en ontwikkelproces. Ze krijgen daarmee meer bewustwording op hun eigen aansturing bij het leren. Ze leren daarmee hun innerlijke gedachtegang bij leren en gedrag bewuster te hanteren. Daarmee kan het leerproces sterker door verinnerlijking plaatsvinden en komt de 'innerlijke leraar' die het gedrag en leren van binnenuit aanstuurt meer op de voorgrond en kan er meer zelfregulering ontwikkeld worden in de wijze waarop het leren en gedrag naar buiten tot uitdrukking komt. Hattie (2014: in Den Otter, 2015) schrijft in 'Leren zichtbaar maken' dat leerkrachten een cruciale rol spelen in het begeleiden van leerprocessen van leerlingen om hun eigen leraar te worden. Volgens Hattie is het voeren van leergesprekken een belangrijke ondersteuning om leerlingen te 'leren leren'.

Volgens Holdsworth (2007; in Den Otter, 2015) draagt voicing bij aan het ontwikkelen van een sterk zelfconcept van leerlingen, met drie belangrijke principes:

- Gevoel van capaciteit: je wordt gezien en uitgedaagd om je eigen capaciteiten optimaal te ontwikkelen en daarmee ook een bijdrage te leveren aan het collectief
- Gevoel van verbinding: je ontwikkelt een gevoel in relatie te zijn met de ander(en) en kunt rekenen op passende afstemming en ondersteuning
- Gevoel van betekenisvol zijn: je wordt gezien en gehoord in hoe jij betekenis geeft en je mag een bijdrage leveren aan de groep waar je deel van uitmaakt. Je doet er toe.

Het bevorderen van een sterker zelfconcept sluit nauw aan bij het stimuleren van de Self-efficacy. Holdsworth noemt Voicing ook wel 'Democratie in actie', wat kan bijdragen aan toekomstig burgerschap. Het ontwikkelen van een zelfconcept kan bijdragen aan de Self-efficacy van leerlingen.

Den Otter (2015) heeft de participatieladder van Hart (1992) uitgewerkt als een onderwijstool voor leerlingparticipatie en voicing: het actief leren van leerlingen en hen een stem geven bij zowel het leerproces als bij de leeractiviteiten. De Stichting leerplanontwikkeling (SLO, 2018) heeft dit vertaald in een inspraakladder. Het doel van de inspraakladder is om het niveau van leerlingparticipatie en – inspraak in het onderwijs te bepalen, om vandaaruit leerlingbetrokkenheid en voicing te bevorderen. 'Student Voices' is een recht van leerlingen om hun mening te geven, om invloed te hebben op mensen die beslissingen nemen en om actief deel te nemen aan onderwijsprocessen (Thomson, 2011). Leerlingen hebben een uniek perspectief op leren en onderwijs; hun inzichten rechtvaardigen niet alleen de aandacht maar ook de reactie van volwassenen; en rechtvaardigt het ook dat zij de kans moeten krijgen om daar actief een bijdrage aan te leveren (Cook-Sather, 2006: 359-360).